

	2.3. Privatnost i dijeljenje sadržaja	7. i 8. razred
--	--	----------------

<p>Sažetak nastavne jedinice</p> <p>Učenici će utvrditi prednosti i rizike dijeljenja sadržaja u digitalnome svijetu.</p> <p>Olujom ideja navest će, a zatim izdvojiti najvažnija pitanja koja je korisno postavljati prije objavljivanja bilo koje vrste sadržaja ili informacija.</p> <p>S pomoću definiranih pitanja kritički će analizirati primjere objavljenih sadržaja.</p>	<p>Cilj i ishodi učenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – utvrditi prednosti i rizike dijeljenja sadržaja – uočiti posljedice objavljenih sadržaja na ugled osobe – kritički analizirati različite objavljene sadržaje – kritički razmišljati o osobnoj privatnosti i objavljivanju vlastitih sadržaja
---	---

Korelacija: sat razrednika

Nastavna sredstva i pomagala: računalo, projektor, tableti, računalo, radni listići za aktivnost 1 i 2

Uvodni dio

Motivacijske aktivnosti

10 minuta

Sat započinjemo kratkim razgovorom s učenicima o prednostima i rizicima dijeljenja sadržaja na internetu.

Dijeljenje sadržaja na internetu kao što su slike, komentari, postovi, informacije i sl. može biti vrlo korisno i zabavno. Navedite primjere korisnoga dijeljenja i primjere zabavnoga dijeljenja sadržaja. (Kreiranje i dijeljenje fotoalbuma s prijateljima i obitelji, objavljivanje svojih kreativnih uradaka, videorazgovori s prijateljima koji žive daleko, informacije o poveznicama na zanimljive sadržaje: članke, videe, filmove...)

U kojim slučajevima dijeljenje sadržaja i informacija može biti rizično, ne samo kad su u pitanju osobni podatci? (Privatne stvari, tajne, neugodne priče, informacije koje mogu nanijeti štetu drugima, neproverene informacije, neprimjereni sadržaji...)

Jeste li kad bili u situaciji da se nešto što ste vi objavili nije sviđalo vašim prijateljima ili obratno, da se nešto što su drugi objavili, a odnosilo se i na vas, vama nije sviđalo?

Zaključak:

Internet je javni prostor i bez obzira koliko nešto izgledalo privatno i zaštićeno jer se dijeli samo među prijateljima, može se promijeniti, kopirati i poslati drugima u vrlo kratkome vremenu. Time se može nanijeti šteta i sebi i drugomu. Neprimjereni sadržaji mogu se negativno odraziti na mišljenje o nekoj osobi, mogu ugroziti ugled.

Glavni dio

Aktivnost 1

15 minuta

Oluja ideja

Učenici olujom ideja trebaju doći do izbora najvažnijih pitanja koja bi svatko trebao sebi postaviti prije negoli na internetu nešto objavi.

(Učenicima se može reći kako se često događa da se nešto objavi na brzinu i bez mnogo razmišljanja, ponekad u ljutnji i nepromišljeno nakon čega se požali, no tad već može biti kasno. Posljedice mogu biti vrlo različite. Zato je nužno razmisliti i postaviti sebi barem neka važna pitanja koja bi mogla pomoći da se izbjegnu loše posljedice.)

Pitanje učenicima: Što mislite koja bismo pitanja trebali sebi postaviti prije nego što objavimo ono što želimo? (Učenici navode pitanja koja zapisujemo na ploču, a zatim se sastavlja izbor pitanja. Izdvajaju se ona koja su najvažnija. Učiteljica/učitelj po potrebi može dopuniti pitanja.)

Pitanja:

- Gdje i što objavljujem?
- Tko to sve može vidjeti?
- Može li to koga uvrijediti?
- Sviđa li mi se da me drugi po tome procjenjuju?
- Što mi se najgore može dogoditi ako to objavim?
- Hoću li biti ponosan na to i za pet godina?
- Što se može dogoditi ako to vide moji roditelji, učitelji, prijatelji?
- Bi li mi odgovaralo da to drugi objave o meni?
- Ako se objava tiče mojih prijatelja, poznajem li ih dovoljno da znam kako bi oni reagirali?
- Ako ja ne smatram da je nešto uvredljivo za mog prijatelja, mogu li biti siguran da on osjeća isto?

Aktivnost 2

15 minuta

Tko se kocka ugledom?

Aktivnost treba pomoći učenicima da, postavljajući pitanja, razumiju važnost promišljanja koje bi trebalo prethoditi objavljivanju te da analizirajući objavljene sadržaje, prema zadanim pitanjima, zakluče o mogućim posljedicama koje objave mogu imati na njihov ugled, ali i ugled onih na koje se mogu odnositi.

OŠ "Mladost"
Osijek

(Za aktivnost su predviđene dvije inačice, ovisno o dostupnoj tehnici: papirnata kocka ili digitalna kocka.)

Upute za aktivnost uz papirnatu kocku:

- Učenike podijeliti u šest skupina. Svakoj skupini dati jedan primjer objavljenoga sadržaja (prilog 1.) i jednu papirnatu kocku (shema kocke s pitanjima u prilogu).
- Učenici trebaju analizirati tekst s pomoću pitanja na kocki tako da svaki učenik u skupini baca kocku i odgovara na pitanje na koje je kocka pala. Odgovore mogu zapisivati na papiru kako bi im bilo lakše donijeti zajednički zaključak.
- Nakon što učenici u skupini prođu sva pitanja, donose zaključak o tome je li objava (*post*) primjerena ili nije i zašto, te to obrazlože ostalima.

Aktivnost s digitalnom kockom je ista. Također se odvija u skupini tako da svaka skupina bira na početku kocku određene boje i dalje nastavlja analizirati objavljeni sadržaj prema pitanjima.

Završni dio

Aktivnost za zaokruživanje nastavne jedinice

5 minuta

Pitanja za učenike:

- Što biste sada mogli o sebi objaviti (ili netko od vaših prijatelja) da za vaš ugled u budućnosti to bude dobro i pozitivno? (Mogući odgovori: fotografije sa školskih i izvanškolskih aktivnosti, pozitivni komentari prijatelja, kreativni radovi nastali u školi ili u slobodnome vremenu, uspjesi na različitim natjecanjima, volonterske aktivnosti i sl.)
- Što biste sada mogli o sebi objaviti (ili netko od vaših prijatelja) da za vaš ugled u budućnosti bude štetno? (Osobne informacije, privatne stvari, uvredljivi komentari, neprimjeren rječnik, neprimjerene fotografije, fotografije uzete bez dopuštenja i sl.)

Završni dio može biti uvod u dodatnu aktivnost: Moj projekt: *Što najbolje mogu o sebi objaviti u ovome trenutku da na to budem ponosan?*

Dodatne aktivnosti

Moj projekt: *Što najbolje mogu o sebi objaviti u ovome trenutku da na to budem ponosan.*

Lista poveznica: *Zanimljivosti koje sam pronašao na internetu i koje bih rado podijelio s drugima.*

Obiteljske aktivnosti

Raspraviti s djetetom o primjerenosti dijeljenja obiteljskih sadržaja *online* (fotografija djece, rođendanskih proslava, obiteljskih priča i sl.).

Literatura

OŠ "Mladost"
Osijek

Obiteljski vodič: <https://www.commonsemmedia.org/>

Mrežna stranica: <http://www.connectsafely.org/>

Prilozi

Radni list *Situacije za analizu*:

[http://www.petznet.hr/Portals/0/Kurikulum/Multimedija/Modul4/m4-2.3-Privatnost i dijeljenje sadržaja-situacije-LK.pdf](http://www.petznet.hr/Portals/0/Kurikulum/Multimedija/Modul4/m4-2.3-Privatnost%20i%20dijeljenje%20sadržaja-situacije-LK.pdf)

Predložak za kocku s pitanjima:

[http://www.petznet.hr/Portals/0/Kurikulum/Multimedija/Modul4/m4-2.3-Privatnost i dijeljenje sadržaja.pdf](http://www.petznet.hr/Portals/0/Kurikulum/Multimedija/Modul4/m4-2.3-Privatnost%20i%20dijeljenje%20sadržaja.pdf)

Igra za vježbu *Tko se kocka ugledom*:

<http://www.petznet.hr/Portals/0/Kurikulum/Igre/Modul4/2.3/index.html>